

Mida muudaksite Tartu Ülikoolis?

Kaks ülikooli rektori kandidaati tutvustavad oma programme

**JAAK
AAVIKSOO**
*TÜ professor,
akadeemik*

Tartu Ülikooli kui Eesti universitase areng on tihe-
dalt seotud kogu Eesti rah-
va heaolu ja tulevikuga.
Seepärast tuleb ülikoolis
muutusi kavandades läh-
tuda laia hulgaga huvigruppide
– üliõpilaste, õppejõudude-
teadurite, ülikooli teenis-
tujate ja kogu ühiskonna
– ootustest. Jaotan muutu-
sed kolme valdkonda: õp-
petöö sisu ja korraldus,
ülikooli juhtimine ja aka-
deemiline keskkond ning koostöö.

Paneksin aluse ülikooli õppekava-
de sihikindlale kaasajastamisele dia-
loogis tööandjate, valitsuste ja
üliõpilastega, et võiksime kindlad ol-
la nende vastavuses ühiskonna tule-
vikukavadega ning ülikooli akadee-
miliste standarditega. Looksin õp-
petöö kvaliteeditagamise süsteemi.
Peaan ülikooli kohuseks akadeemilis-
te tingimuste loomist ja sotsiaalsete
tingimuste loomisele kaasaaitamist
stuumiumi lõpetamiseks nomi-
naalajaga.

Astuksin samme suurema kolle-
giaalsuse ja akadeemilistel väärtus-
tel põhineva elukorralduse tagami-
seks ülikoolis. Selleks tuleb tuua üli-
kooli probleemid avalikkuse ette,
soodustada asjakohast arutelu ja ot-
suste vastuvõtmist kõigil otsustus-

tasandil ning respektiiri-
da neid otsuseid.

Muuta tuleb eelarve
koostamise korda ja alu-
seid – otse teaduskondade
käsutusse tuleb anda 60
protsenti hariduseelarve
vahenditest ning puhtfor-
malistlik eelarve koostami-
se süsteem tuleb asendada
sisulisel analüüsil põhine-
va käsitlusega. Eelarvele
tuleb tagada suurem läbi-
paistvus. Peamised fi-

nantsotsused tuleb langetada suure-
ma kollegiaalsusega, tagades otsu-
sajate parema informeerituse. Vaa-
taksin läbi ülikooli palgakorralduse,
eriti disproportsioonid professori-
te/teiste õppejõudude, administraa-
torite/õppejõudude ning õppejõudu-
de ja teiste teenistujate palgataseme-
tes. Suunaksin rohkem raha õppeva-
hendite muresemiseks ja õppejõu-
dude töötasuks.

Arendaksin aktiivset koostööd
Põllumajandusülikooli ja teiste üli-
koolidega, Tartu linnaga ning Üli-
kooli Kliinikumiga konkreetsete
ühisprojektide tasemel. Kujundak-
sin ülikoolis valmisoleku asuda Ees-
tis vältimatult vajaliku haridusre-
formi etteotsa ja taotleksin sellele
koos teiste hariduse huvigruppidega
avalikku toetust.

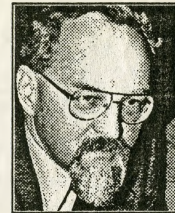
Olen ülikooli arendamises
osaline olnud mitu aastat
ja aimu saanud sellest,
kuidas siin asju muuta
saab ja kui palju see aega
võtab. Rektoraat lähtub
ülikooli muutmisel uuen-
datud arengukavast, mille
nõukogu läinud aastal
vastu võttis.

Arvan, et teel moodsa
Euroopa ülikooli poole on
rektoraadist lähtuvad pi-
kemad ja valusamad sam-

mut astutud. See on läinud meil kii-
remini, kui enamikus vabanenud
maade ülikoolides. Oma tüübilt on
Tartu ülikool kaasaegne ülikool,
milles püüame tasakaalus hoida
rahvusvahelise teadusülikooli ja
Eesti huve teeniva rahvusülikooli
elemente.

Niisama kui Tallinnas ei saa linn
iial valmis, ei saa Tartus ülikool iial
valmis.

Muutused ei ole eesmärk omaet-
te. Edasised tähtsad sammud toetu-
vad neile, mis juba astutud. Näiteks:
professorikeskse ülikoolikorralduse
sisseseadmise viie aasta eest ja
uute rangemate nõuete rakendamise-
ga uuel aastal lõime eeldused
õppetooli muutmiseks struktuuri-
üksuseks, mis tähendab akadeemi-
liselt iseseisva professori senisest

**PEETER
TULVISTE**
*TÜ rektor,
akadeemik*

palju suuremat sõltumatust
ka administratiiv- ja ra-
haasjades. See on üks konk-
reetne punkt minu tegevus-
kavast, mille esitan veeb-
ruari alul.

Rektoraat peab töötama
ka ülikoolist väljapoole.
Suurim takistus ülikooli
edenemisele ei ole praegu
mitte ülikooli sees, kus pä-
rast viimaste aastate suuri
vapustusi käib küll ebaüht-
lane, kuid siiski sujuv

areng.

Takistuseks on asjaolu, et ülikooli-
haridus on rahvusvahelises konku-
rentsis alafinantseeritud. Tuleb vas-
tu võtta ja realiseerida poliitiline ot-
sus selle kohta, kui palju konkurent-
sivõimelist ülikooliharidust jõuab
Eesti ülal pidada, kust tuleb selleks
raha ja mille järgi seda jagatakse.

Vastavate ettepanekutega läheme
avalik-õiguslike ülikoolide rektori-
tega aprillikuus Riigikogusse, kellelt
ootame kõrghariduse siduva arengu-
kava vastuvõtmist, milles peale ka-
vatsuste on kirjas tähtsajad, summad
ja nende allikad.

Teiste sõnadega – muutuma ei
pea mitte ainult ülikool, vaid ka ha-
riduspoliitika ja finantsilised olud,
milles ülikool eksisteerib ja areneb.